

ko se je obedovalo se je tudi streljalo na čast našemu vladarju. Ko se je zastreljalo, pa so prišli strelci tudi v gostilno da se jim je nekaj podelilo za zamudo; možnarje se je pustilo zunaj ležati. Ravno medtem šel je Franc Golec, oženjen najemnik (ofar) iz Dupškiga vrha za vozom svojega gospodarja in ko zagleda tam več možnarjev ležati, naenkrat pograbi najboljšega in ga vrže na voz ter zamota v odejo. Ali prišlo se mu je na sled. Lastnik možnarja pa gre k njemu z eno pričo in najde možnar v njegovi hiši za škrinjo in ga vzame. Tat se naj sramuje temu kar je naredil na takšen veličastni dan, ko se je za cesarja čast skazovala in tak hudobnež pa tak škandal naredi. Naj bi mu slavna c. k. sodnija smolnate roke umila da se mu ne bi nikol več kaj njih prijel.

**Jesenice na Gorenjskem** je kraj večnega boja. Boj proti mirnim tukajšnim Nemcem, boj proti svobodi, boj za gospodarstvo, boj z raznimi političnimi strankami itd. Človek bi mislil da živi v deželi revolucije, ako bi se še ne zavedel kot dobrega avstrijskega patrijota! — Revež si pa ako nisi radikalni revolucionarni Slovenec. Vse te zavida, insultira in zaničuje kakor kakega razbojnika in vse to, ker se nočes vkloniti našim brezverskim izkoriščovalcem ljudstva! — Nedeljo za nedeljo, praznik za praznikom, nič več jim ni sveto na svetu, zahajajo pod farškem varstvom zakotni pisaci, falirani krošnjari, falirani cerkveni miši na Jesenice, da nahujskajo mirno ljudstvo proti gospodarju. Hijene v človeški podobi, te tu razmesarjajo in razkolejo do drobne košiče! In marsikateri že danes poprašuje: Kako daleč bomo prišli? Ja kako daleč bodeš ti dragi moj kmet, delavec prišel, ti že lahko danes povem; ako bodeš tako vestno ljubljanske zapeljivce in izkoriščovalce ljudstva poslušal, kakor jih danes, je gotov tvoj pogin že za tvojimi petami. Kmet in delavec, oboja sta danes molzna krava, s katere pomočjo brezvestni popje, brezvestni izkoriščevalci voditelji raznih političnih strank, na površje pridetijo kočej! — Ali jim je mogoče mar, kako da živita delavec in kmet? — Ali res misliš ker imajo vedno grozno sladkih ust za te, da s teboj tudi tako in pošteno mislijo?! — Mogoče da si že videl konjača ali šintarja, kadar pse lovi? Ali nisi večkrat zapazil, kako šintar če se psa boji, da bi ga ne vgriznil, lepo gladi in se mu hlini in prikupuje, ko pa domu pride, zaturne psa ob zid in ga vbije! — Taka žrtev brezverske politike boš ti enkrat. Iz kmeta boš postal berač in iz marljivega in pridnega delavca, hujskač. Ako hočeš pa marljiv in samostojen kmet postati, skrbni za tvojo zemljo, skrbni za tvojo živino, delaj in moli in ne zahajaj v pijana društva, ako pa hočeš vestni delavec ostati, delaj vestno in pomagaj tvojemu gospodarju, da zamoreta oboja živeti. In če bodeš tako živ, postaneš vredni član največjega, to je človeškega društva! Gotovo te bode potem vsak čislal in spoštoval. Ker politika samo žepe polni raznim farjem, dohtorjem in raznim sumljivim eksistencam, hočemo od danes tem ljudem vrata pokazati. Kajti dovolj imamo tega hujskanja. Na Jesenicah smo mi gospodarji in tu imamo mi za govoriti. Sedaj je mera polna.

**Iz Nemčije (Westfalen).** Kot prijatelji „Štajerca“, Vam naznamo, da smo se tukaj slovenski rudarji naveličali tistega klerikalnega lista „Domoljuba“, ker ga večinoma vsilijo. Tudi se najde osebo, ki ga dobi brezplačno, to tudi ni dobro za tukajšne duhovnike, ki nas morajo iskati po stanovanjih z listom. Mi smo pa večinoma toliko izobraženi, da vemo kdo poganja slovensko ljudstvo iz domovine. Saj je pa tako večim znano kako je bilo tudi v štrajku v Trbovljah. Ne bomo objavili tistih psolv, ko jih je ta list prinašal, ki smo bili sami ubogi delavci, lačni za zboljšanje plače se borili, je ta druhal pomagala, da smo morali zapustiti stariše, domovine in si v najhujši zimi z malimi otročiči v tujini delo in kruh iskati. Ti klerikalci so tudi hudi sovražniki nemščine, in sami si pa le služijo z nemškim jezikom med slovenskim ljudstvom ne kruh pa pečenke. Ko bi ti, „slovenski voditelji“ nemško ne znali, bi mogli tudi skrampom robotati. Mi pa svetujemo vsem našim rojakom: delujte za nemške šole, ker s tem bi si mi dobili

boljše čase v bodočnosti za svoje naslednike. Vsaki pametni človek izprevidi, da je kod napredni list „Štajerca“ najbolj potreben za kmetstvo in delavsko ljudstvo. Zato bomo mi zanaprej rajši „Štajerca“ brali in se pozneje še bolj naročili.

Več rudarjev.

**Lincoln v Ameriki 18/12 1908.** Cenjeni gosp. urednik! Dovolite mi nekoliko prostora v Vašem ljubljennem listu. Nimam Vam sicer poročati kaj ugodnega; vkljub temu da so se predsedniške volitve ugodno končale, imamo še vedno slabe čase. Kedaj bode boljše, se še ne ve. S tem odsvetujem vsem rojakom se seliti v Ameriko, kajti delo je jako težko za dobiti: Vam tudi naznanjam, da že tukaj 6 mesecev ni bilo dežja in že po nekaterih mestih stane galon vode po 13 centov; kakor dokazano že 100 let ni bilo tak malo vode; radi te napake stoji tudi veliko tovarn radi pomanjkanje vodne sile. Kinematograf imate na Ptuj? Videl sem že veliko enakih kinematografov, ali do danes je imel vsak edino napako, da podobe preveč trepečejo, kar se je pa Vašemu strokovnjaku posrečilo preprečiti. Toraj priporočam vsem rojakom, oglejte si to iznajdbo, je jako zanimivo. Konečno želim vsem rojakom in rojakinjam, srečno novo leto! Tebi pa ljubi „Štajerca“ veliko naročnikov in predplačnikov! John Debelak, Galenastret 715, Lincoln Ill. N. Bm.

## Ali si že ponovil naročnino za „Štajerca“?

naj bode v vsaki izobraženi kmetiski, delavski in obrtniški hiši, ker je edini list na Slovenskem, ki ne razširja narodnjaško gonjo, temveč se bori edino za zboljšanje bodočnosti.

## Novi zakon glede zatiranja kužnih bolezni.

Kakor smo posneli iz uradnega poročila, je predložila vlada poslanski zbornici nov načrt zakona, tiče se zatiranja kužnih bolezni pri živalih.

Potom zakona, ki je stopil v veljavo dne 20. februarja 1880, se je doseglo sicer glede zatiranja kužnih bolezni prav dovoljne uspehe, vendar ne odgovarjajo v zadnjem času določila tega zakona napredku živinozdravke vede in razvoju prometa z živino. Poleg tega pa je, odkar obstoji ta zakon, cena domačim živalim znatno poskočila, oziroma je šlo mnogo živine pod zlo in se je promet živine oviral, ker so morale oblasti poseči vmes, da so preprečile splošno zlo. To je povod, da so se kmetijski krogi in oni zaupniki, ki so imeli nalog ta zakon proučiti, zvezeli za to, da se ta zakon spremeni. Ker se pa pri varstvu živine ne gre le za koristi posameznikov, ki se bavijo z živinorejo, temuč tudi za splošni ljudski blagor, je bilo neobhodno potrebno, da se tozadevni zakon temeljito predrugači.

Po tem predlogu, ki se ga je izročilo zbornici, so določila glede varstva domače živinoreje pred zanašanjem kužnih bolezni iz inozemstva natančneje opisana in prilagoden sedanjim prometnim razmeram.

Da se ne bodo razširjale kužne živalske bolezni in da se jih na primeren način zatre v okolišju, ki je podvržen zakonu, se predpisi glede doprinsažanja živinskih potnih listov razširijo, uvede se živinozdravsko nadzorstvo nad živinskimi trgi in tudi živinozdravsko pregledovanje živine na železnicah in ladjah se bo natančneje izvajalo.

Uvedejo se tudi zakonite določbe glede cepljenja ali vbrizgavanja, dalje glede priskrbovanja zdravil in končno glede uničevanja oziroma podelovanja živalskih trupel in posameznih delov istih.

Uvrsti se med kužne ali nalezljive bolezni, o katerih se je moralo doslej takoj sporočiti pristojni oblasti, tudi goveja sušica ali jetika določene vrste, kuga pri govedu in divjačina in garje pri oslih, mulah in mezhig in poskrbi se

za to, da se bode ravnala od strani živinozdravstva naj raskih nadzorstev po načinu, ki bo odgovarjal današnjim modernim zahtevam.

Ker se je pokazalo po dosedanjih izkušnjah, da se zatro kužne bolezni najlaže ako se tarat gl pobije in uniči bolne in sumljive živali, zato, kaj ima pravica do tega od strani države v tej, T smislu razširiti.

Ako se pa to uvede, razume se samo priložnost, da se tudi tozadevna dosedanja odškodnina lis od strani države povisa na podlagi splošno pro znanega pravila, da se škoda, ki se jo je ponas še mezniku na njegovem premoženju prizadelo, tbi bre od strani države povrne.

Doslej se je izvajal ta racionalni način nišč it pri goveji kugi, sušici ali jetiki, prešičji kugi ubljen v določeni meri tudi pri smrkavici. Odslej pa c. Tal razširi tako ravnanje tudi na vsaktero kužutku bolezni in omogoči s tem, da se bo smelo prtko i primerni odškodnini in v posebnih slučajih prilzmo biti tudi one živali, ki imajo bolezen v goble na parkljih ali pa sušico. Dalje se bo skrtone bo tudi za to, kar je iz zdravstvenih ozirov zvevati, važno, da vsakdo takoj naznani pristojni oblasagati, ako zboli živina na vraničnem prisadu ali gnlo — bulah, ker se s tem ne le prepreči razširjastih, l bolezni, ampak tudi zabrani, da ne pride masavan sumljivih živali v promet. Skrbeti se hoče tne m za to, da se podeli v gotovih slučajih nagrasimo onim, ki bi pravočasno naznanili kak slučaj rat z vinske kužne bolezni, da bodo zamogle pristojn ali oblasti takoj ukreniti vse potrebno. Razkuževastijo, se bo izvrševalo na državne stroške in povraj tud se prizadetemu tudi škoda, ki bi mu nasta Prot na predmetih vsled razkuževanja, kar je doskkanje posebno hudo zadelo male živinorejce.

Ker se je dognalo po sedanjih izkušnjahnapre da je poseben način vbrizgavanja pod kožo isters cepljenje najboljšje sredstvo zoper posamezavno kužne bolezni, odškoduje se — kakor že om bod njeno — tudi tako žival, ki bi vsled obrizgotopila vanja pod kožo po oblastveni zapovedi na ta Ob poginila.

Dasiravno se je moralo pri zatiranju nale smo lživih živalskih bolezni strogo držati pravila, ako iz se ima nastopati strogo in energično, vendar obja je oziralo v tem predlogu tudi na to, da se um. V dejo olajšave povsod tam, kjer dopuščajo v izdaj živinozdravske policijske okolščine.

Tako na primer se imajo živinozdravnistrijski predpisi takoj omejiti, ako ni več nevarnosti, isgeses takoj zopet dovoliti promet z živino. Prav tahore se bode v bodoče preprečilo pobijanje vseh om je c psov, ki tekajo za časa izdane prepovedi okrnorej brez nagobčnika, ter se to v posebnih slučajnost pod posebnimi pogoji lahko opusti.

Uvesti se imajo tudi glede kazenskih določnic, čeč nekatke spremembe. Zoper lahke prestopkposla ne bo. nalagala kazni sodnija, ampak političtatava oblast in določiti bo kazni na podlagi natančaj im preiskave t. j. določiti, kako velik je prestopk s o

Ako se ta predlog vzakoni, doseglja je nakmet važnejša kmetijska stroka veliko zaščito in ljudskih krogih se lahko z novimi močmi popr mejo živinorejce. Svar vsakega posameznega p naj bo, da se bo strogo držal odredb, ki jih b navajal zakon in da pojde na roko predstojni oblastim, da se lažje obvaruje naša živina pre kužnimi boleznimi v korist vseh brez izjeme.

## „Tiskovno društvo“ „Štajerčevo“

ima namen, razširiti in izdajati čimveč naprednega pametnega tiska. Posamezni deleži, ki s Ti dobro obrestujejo in vrnejo, stanejo 10 kron a so

Vsako pristopi temu društvu!

## Novice.

**Našim dopisnikom!** Nekateri naših dopisnikov imajo v gotovih zadevah povsem napačne, p nazore. Zato hočemo enkrat resno besedo i drž razmerju med nami in našimi dopisniki ter samo, trudniki izpregovoriti. V prvi vrsti naglašamo, dnej naš kakor noben resni list ni zato tukaj, da baj m smel vsakdo karkoli se mu poljubi vanj čekatih r riti. V vsakem resnem listu mora urednik odga vs ločiti, kaj spada v list, kaj ni tako važno iidi ve